



## TANIMLAYICI ÇALIŞMALAR

Halil DOĞAN<sup>1</sup>

Halil CEBECİ<sup>2</sup>

Klinik araştırmalarda, çalışmalar gözlemsel ve analitik çalışmalar olarak sınıflandırılabilir. Tanımlayıcı çalışmalar gözlemsel çalışmalardır ve kişi, yer ve zaman ile ilgili genel hastalık özelliklerini tanımlayan bilgiler içerir.<sup>1</sup> Tanımlayıcı çalışmalar, genellikle bilimsel bilginin az olduğu alanlarda yapılan ilk çalışmalardır. Yeni bir durumu bildirmek, bir popülasyonun özelliklerini tanımlamak veya bir durumun sıklığını ve doğal seyrini tanımlamak için yapılabilir. Genellikle daha karmaşık araştırma tasarımlarıyla incelenebilecek nedenler hakkında ipuçları sağlar. Vaka raporları, vaka serileri, prevalans çalışmaları, ekolojik korelasyon çalışmaları ve süreyans çalışmaları tanımlayıcı çalışmalardır.<sup>2,3</sup>

Tanımlayıcı çalışmalarda en önemli unsur, söz konusu hastalık veya durumun anlaşılır, spesifik ve ölçülebilir bir tanımının yapılmasıdır. Vaka tanımları için katı kriterler belirlenmesi önemlidir. Okuyucunun çalışmayı yorumlayabilmesi için bu gereklidir.<sup>3</sup>

Tanımlayıcı çalışmalarda yaş, cinsiyet, ırk, meslek gibi özelliklerin hastalıklarla ilişkisi tanımlanır; sağlık olaylarının zaman ve coğrafyayla ilişkisi hakkında bilgi verilir. Tanımlayıcı çalışmaların üç önemli kullanımı, sağlık trendlerinin analizi, sağlık hizmetlerinin planlaması ve ileri araştırmalar için hipotez oluşturmayı içerir. Bu çalışmalar aynı zamanda nüfusun sağlık düzeyini belgeler ve genellikle daha titiz çalışmaları teşvik eder.<sup>3</sup>

Tanımlayıcı bir çalışma, yalnızca değişkenlerin mevcut dağılımını açıklamak için tasarlanır. Nedenliliğe dair hipotezleri ise araştırmaz.<sup>3</sup>

<sup>1</sup> Doç. Dr., Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği, drhalidogan@gmail.com

<sup>2</sup> Uzm. Dr., Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği,

### Tanımlayıcı İstatistik merkezi eğilim ölçütleri (Figür1):

- Aritmetik ortalama: Simetrik dağılan sayısal verilerinde kullanılır.
- Ortanca: Ordinal veriler ya da simetrik olmayan sayısal verilerde kullanılır.
- Mod: Tepe değer
- Geometrik ortalama: Logaritmik skalada ölçülen verilerde kullanılır.
- Değer aralığı (*range*)
- Standart sapma
- Varyans
- Persentil

The dialog box is titled 'Percentile Values' and is divided into several sections:

- Percentile Values:** Includes a checked box for 'Quartiles', a 'Cut points for:' field with '10' and 'equal groups', and a 'Percentile(s):' field. There are 'Add', 'Change', and 'Remove' buttons.
- Central Tendency:** Includes checked boxes for 'Mean', 'Median', 'Mode', and 'Sum'. There is an unchecked box for 'Values are group midpoints'.
- Dispersion:** Includes checked boxes for 'Std. deviation', 'Minimum', 'Variance', 'Maximum', and 'Range'. There is an unchecked box for 'S.E. mean'.
- Characterize Posterior Dist...:** Includes checked boxes for 'Skewness' and 'Kurtosis'.

At the bottom, there are 'Continue', 'Cancel', and 'Help' buttons.

Statistics				
		Yaş	Nabız	Ateş
N	Valid	142	142	142
	Missing	6	6	6
Mean		67,74	103,24	36,468
Median		72,00	103,00	36,200
Mode		77	110	36,0
Std. Deviation		16,872	19,244	,7147
Variance		284,662	370,339	,511
Skewness		-,664	-,001	2,603
Std. Error of Skewness		,203	,203	,203
Kurtosis		-,283	-,145	9,419
Std. Error of Kurtosis		,404	,404	,404
Range		73	99	5,0
Minimum		23	53	35,0
Maximum		96	152	40,0
Sum		9619	14660	5178,5
Percentiles	25	58,00	89,75	36,000
	50	72,00	103,00	36,200
	75	81,00	115,00	37,000

Figür 1: SPSS programı ile tanımlayıcı istatistiklerin yapılması

## KAYNAKLAR

1. Kooistra B, Dijkman B, Einhorn T A, et al. How to design a good case series. J Bone Joint Surg Am. 2009;91 Suppl 3:21-6.
2. Gilmartin-Thomas J FM, Liew D, Hopper I. Observational studies and their utility for practice. Aust Prescr 2018;41:82-5
3. Grimes D A, Schulz K F. Descriptive studies: what they can and cannot do. Lancet 2002; 359: 145-49
4. Akers K G. New journals for publishing medical case reports. JJ Med Libr Assoc. 2016. 104(2). 146.
5. Gagnier J J, Kienle G, Altman D G, et al. The CARE guidelines: consensus-based clinical case reporting guideline development. Journal of Medical Case Reports. 2013, 7:223
6. Agha R A, Fowler A J, Rajmohan S, et al. (2016). Preferred reporting of case series in surgery; the PROCESS guidelines. International Journal of Surgery 36 (2016) 319e323
7. Klauke D N, Buehler J W, Thacker S B, et al. Guidelines for evaluating surveillance systems. 1988.
8. Sedgwick P. Ecological studies: advantages and disadvantages. BMJ 2014;348:g2979